

ZARZĄDZENIE

Dnia 14 lipca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Pietruszyński

w sprawie **N.K.**

w przedmiocie wznowienia postępowania sądowego zakończonego

prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Katowicach

z dnia 1 grudnia 2022 r., sygn. akt II AKa 281/22,

utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Częstochowie

z dnia 18 marca 2022 r., sygn. akt II K 155/20,

w kwestii zawartych we wnioskach obrońców skazanego: adw. T.M. i adw. M.J.

wystąpień sygnalizacyjnych (art. 9 § 2 k.p.k.) wskazujących na potrzebę

wznowienia postępowania sądowego z urzędu (art. 542 § 3 k.p.k.).

**na podstawie art. 542 § 3 k.p.k. w zw. z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. i w
zw. z art. 439 § 1 pkt 10 k.p.k. a *contrario* – nie stwierdza podstaw
do wszczęcia z urzędu postępowania wznowieniowego.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Częstochowie, wyrokiem z dnia 18 marca 2022 r., sygn. akt II K 155/20, uznał oskarżonego N.K. za winnego:

1. przestępstwa z art. 218 § 1a k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. skazując go na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności;

2. ciągu przestępstw z art. 286 § 1 k.k. i skazany na karę roku i 4 miesięcy pozbawienia wolności i grzywnę w wysokości 150 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na 50 zł;
3. ciągu przestępstw z art. 286 § 1 k.k. i skazany na karę 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności i grzywnę w wysokości 300 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na 50 zł;
4. przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. i skazany na karę 2 lat pozbawienia wolności i grzywnę w wysokości 300 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na 50 zł;
5. przestępstwa z art. 18 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. i art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. i skazany na karę 2 lat pozbawienia wolności i grzywnę w wysokości 200 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na 50 zł.

Zarazem oskarżony został uniewinniony od popełnienia zarzucanego mu czynu z art. 286 § 1 k.k. opisanego w pkt XXII części wstępnej wyroku.

Następnie Sąd połączył orzeczone kary pozbawienia wolności oraz kary grzywny i wymierzył N.K. karę łączną 5 lat pozbawienia wolności i karę łączną grzywny w wysokości 500 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 50 zł oraz na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego obowiązek naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwami poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonych odpowiednich kwot.

Na skutek apelacji obrońcy, Sąd Apelacyjny w Katowicach wyrokiem z dnia 1 grudnia 2022 r., sygn. akt II AKa 281/22, utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

Postanowieniem z dnia 29 listopada 2023 r., IV KK 289/23, Sąd Najwyższy oddalił kasację obrońcy skazanego jako oczywiście bezzasadną.

Obecnie dwóch obrońców skazanego, niezależnie od siebie, skierowało do Sądu Najwyższego wnioski sygnalizujące (art. 9 § 2 k.p.k.) konieczność wznowienia z urzędu postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem.

Adw. T.M. podniósł, że w sprawie ujawniła się bezwzględna przyczyna odwoławcza określona w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. ze względu na udział w składzie Sądu I instancji sędziego Sądu Rejonowego delegowanego do Sądu Okręgowego X. Y., który w dniu 14 marca 2022 r., a więc tuż przed wydaniem wyroku w przedmiotowej sprawie został powołany przez Prezydenta RP do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Okręgowego w Częstochowie na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r., poz. 3).

W ocenie obrońcy procedura konkursowa przebiegała w trakcie procesu toczącego się przeciwko oskarżonemu, co mogło wpływać na niezawisłość i bezstronność sędziego.

W drugim wniosku sygnalizacyjnym wniesionym przez adw. M.J. podniesiono, że w trakcie postępowania toczącego się przed Sądem Okręgowym, w październiku 2021 r. oskarżony doznał bardzo poważnego wypadku, w wyniku którego doznał m.in. urazu wielonarządowego, w tym złamania sklepienia czaszki i przebywał co najmniej kilkanaście dni w śpiączce, jak również musiał przejść kilka skomplikowanych operacji chirurgicznych, co w oczywisty sposób uniemożliwiało mu realizację prawa do obrony.

Tymczasem żaden z orzekających w sprawie Sądów nie dokonał wystarczającej analizy tej kwestii, pomijając, że od momentu, w którym oskarżony doznał wspomnianego wypadku, mogło dojść do ziszczenia się przesłanek które uzasadniałyby przyjęcie w jego przypadku wymogu obrońcy obligatoryjnego. To zaś wiązałoby się z koniecznością stawienia obrońcy na każdym terminie rozprawy.

Tymczasem w dniu 24 stycznia 2022 r., podczas jednego z kolejnych terminów rozprawy, nie był obecny ani oskarżony ani ustanowiony przez niego obrońca. N.K. został zatem pozbawiony możliwości obrony w sposób należyty.

W ocenie obrońcy w postępowaniu przed Sądem Okręgowym po stronie oskarżonego zaistniała konieczność reprezentacji przez obrońcę obligatoryjnego, o

którym mowa w art. 79 § 1 pkt 4 k.p.k., alternatywnie – art. 79 § 2 k.p.k. Nieostrzeżenie tej okoliczności przy jednoczesnej nieobecności ustanowionego obrońcy na jednym z terminów rozpraw uzasadnia – zdaniem autora wystąpienia – zmaterializowanie się bezwzględnej przyczyny odwoławczej określonej w art. 439 § 1 pkt 10 k.p.k.

Jednocześnie w wystąpieniu obrońca wniósł o dopuszczenie i przeprowadzenie w postępowaniu wznowieniowym dowodu z opinii biegłych z zakresu psychiatrii, celem ustalenia czy skazany w dacie czynu objętego aktem oskarżenia miał zachowaną zdolność rozpoznania znaczenia tego czynu i pokierowania swoim postępowaniem, jaki był stan zdrowia psychicznego skazanego w toku postępowania przygotowawczego, przed Sądem Okręgowym i Sądem Apelacyjnym, czy miał on możliwość samodzielnego uczestnictwa w postępowaniu i prowadzeniu obrony w sposób samodzielny i rozsądny, jak również, czy zachodziły podstawy do obrony obligatoryjnej.

Sąd Najwyższy stwierdził, co następuje.

W pierwszej kolejności należało podnieść, że w postępowaniu z art. 542 § 3 k.p.k. istnieje zawsze możliwość wykorzystania inicjatywy stron w celu skorygowania rzeczywistych uchybień wymienionych w art. 439 § 1 k.p.k. Pełne zastosowanie znajduje tu instytucja przewidziana w art. 9 § 2 k.p.k., umożliwiająca stronie wystąpienie z wnioskiem o dokonanie czynności z urzędu.

Ta inicjatywa - w razie potwierdzenia istnienia usterki może prowadzić do wszczęcia z urzędu postępowania o wznowienie, zaś w braku zaistnienia uchybienia skutkującego obowiązkiem wszczęcia z urzędu postępowania wznowieniowego, nie wymaga wydania orzeczenia stwierdzającego, że wskazywana usterka nie występuje (zob. zarządzenie SN z 28.12.2006 r., IV KO 65/06, OSNwSK 2006, nr 1, poz. 2589).

Oznacza to, że niestwierdzenie sygnalizowanych przez stronę podstaw do wznowienia postępowania z urzędu w trybie art. 542 § 3 k.p.k. może ograniczyć się do wydania stosownego zarządzenia w tym przedmiocie, zwykle przez przewodniczącego składu orzekającego (art. 93 § 1 k.p.k.), przy czym powinno ono

zawierać uzasadnienie zwięźle wyjaśniające podstawy podjęcia takiej decyzji procesowej. Taka też praktyka przyjęta na kanwie analizowanego zagadnienia w Izbie Karnej Sądu Najwyższego ma charakter jednolity i ugruntowany.

Dalej idąc, w aktualnym orzecznictwie Sądu Najwyższego dominuje pogląd, że wznowienie postępowania z urzędu możliwe jest jedynie wtedy, gdy ujawniło się jedno z uchybień wymienionych w art. 439 § 1 k.p.k. i to pod warunkiem, że nie były one przedmiotem postępowania w trybie kasacji (art. 542 § 3 i 4 k.p.k.). Warunek, aby uchybienia określone w art. 439 § 1 k.p.k. nie były uprzednio rozpoznane w trybie kasacji jest spełniony wtedy, gdy z akt postępowania kasacyjnego nie wynika w żaden sposób, aby Sąd Najwyższy wypowiedział się w kwestii tych uchybień, a nie przez sam fakt, że w sprawie tej uprzednio rozpoznano skargę kasacyjną (zob. postanowienie SN z 18.01.2022 r., II KO 86/21).

Mając na uwadze, że w kasacji wniesionej w sprawie skazanego i rozpoznanej przez Sąd Najwyższy w sprawie IV KK 289/23 nie podnoszono *explicite* zarzutów wystąpienia którejkolwiek z bezwzględnych przyczyn odwoławczych, a Sąd Najwyższy rozpoznający kasację – nawet domniemując rozpoznanie sprawy także i w tym zakresie (art. 536 k.p.k.) – nie stwierdził ich wystąpienia i nie odnosił się do nich w pisemnym uzasadnieniu postanowienia oddalającego nadzwyczajny środek zaskarżenia, to w ocenie sędziego rozpoznającego obie aktualnie wniesione sygnalizacje, należało poczynić na ich gruncie kilka stosownych spostrzeżeń.

1. W zakresie wystąpienia Adw. T.M., dotyczącym zarzutu wystąpienia w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym tzw. bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., to istotnie – w świetle poglądu wyrażonego w uchwale trzech połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., BSA I-4110-1/20 (OSNK 2020, z. 2 poz. 7) – nienależyta obsada sądu w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. (...) zachodzi także wtedy, gdy w składzie sądu bierze udział osoba powołana na urząd sędziego w sądzie powszechnym albo wojskowym na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy

z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 3).

Rzecz jednak w tym, że w przedmiotowej uchwale zastrzeżono, że w odniesieniu do sędziów sądów powszechnych opisany skutek wchodzi w rachubę dopiero wówczas, „jeżeli wadliwość procesu powoływania prowadzi, w konkretnych okolicznościach, do naruszenia standardu niezawisłości i bezstronności w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej oraz art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności”.

Przywołana uchwała - stosownie do treści art. 87 ust. 1 ustawy o Sądzie Najwyższym (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 154 – dalej: ustawa o SN) - z chwilą jej podjęcia uzyskała moc zasady prawnej i wiąże każdy skład Sądu Najwyższego dotąd, dopóty nie nastąpi uregulowane w art. 88 ust. 2 ustawy o SN odstępianie od uchwały. Do dnia wydania niniejszego orzeczenia taka sytuacja nie wystąpiła, a więc przedmiotowa zasada prawna zachowuje moc wiążącą.

Związanie to nie zostało w żaden sposób zniesione wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 20 kwietnia 2020 r., U 2/20 (OTK-A 2020, poz. 61), co wyjaśniono obszernie w orzecznictwie Sądu Najwyższego (szerzej por. m.in.; uchwałę składu siedmiu sędziów SN z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22, OSNK 2002, z. 6, poz. 22; uchwałę z dnia 5 kwietnia 2022 r., III PZP 1/22, OSNP 2022 Nr 10, poz. 95; wyroki: z dnia 26 września 2023 r., II KK 288/23; z dnia 14 czerwca 2023 r., II KK 489/21; z dnia 7 czerwca 2023 r., III KK 109/23; z dnia 17 maja 2023 r., V KK 17/12, post. SN: z dnia 23 listopada 2022 r., I KO 79/21 i I KO 80/21; z dnia 18 stycznia 2022 r., I KZ 61/21; z dnia 16 września 2021 r., I KZ 29/21, OSNK 2021 Nr 10, poz. 41; z dnia 29 września 2021 r., V KZ 47/21).

W postępowaniu karnym zakres stosowania uchwały połączonych Izb SN został szerzej omówiony w uchwale składu siedmiu sędziów SN z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22 (OSNK 2002, z. 6, poz. 22). Zasadnie stwierdzono tam, że najistotniejszym skutkiem dopuszczenia do funkcjonowania, w przestrzeni obejmującej swoim zasięgiem proces nominacyjny sędziego, organu powołanego w

sposób sprzeczny z Konstytucją RP, jest obalenie funkcjonującego dotąd *in gremio i a priori* domniemania niezawisłości tak powołanego sędziego. Nie istnieje ono już w stosunku do kandydatów, którzy przystąpili do konkursów sędziowskich po dniu 17 stycznia 2018 r. Nie oznacza to samo w sobie stwierdzenia ich stronniczości, lecz nie ma, wobec opisanego wyżej «skażenia» procesu nominacyjnego, możliwości prostego odwołania się do tego domniemania”. Oznacza to, że brak bezstronności i niezawisłości sądu, w składzie którego zasiadał sędzia sądu powszechnego, który uzyskał nominację w wadliwym procesie przed Krajową Radą Sądownictwa od dnia 17 stycznia 2018 r., należy ustalić *in concreto*.

Z dotychczasowego orzecznictwa Sądu Najwyższego wynika, że przeprowadzając test niezależności i bezstronności sądu w kontekście ewentualnego zaistnienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., należy mieć na względzie szereg okoliczności. Oprócz wadliwości samego procesu nominacyjnego sędziego, istotną rolę w tej ocenie powinny odgrywać m.in.: równoczesność (lub zbliżony czas) uruchomienia drogi awansowej z objęciem ważnego stanowiska w administracji sądowej w drodze arbitralnej decyzji Ministra Sprawiedliwości, utajnienie obrad KRS w zakresie danej kandydatury, jednoznacznie negatywna opinia zgromadzenia ogólnego sędziów, porównanie osiągnięć zawodowych kandydata z doświadczeniem zawodowym i poparciem środowiska dla kontrkandydatów, fakt uzyskania nominacji na stanowiska funkcyjne pozostające w dyskrecyjnej kompetencji władzy politycznej, udział w pracach gremiów powiązanych z władzą polityczną, wykonywanie określonych zadań lub funkcji na podstawie arbitralnych decyzji władzy politycznej, co obejmuje również tzw. delegacje ministerialne, dodatkowe zatrudnienie w jednostkach bezpośrednio podporządkowanych władzy politycznej, charakter sprawy, do której rozstrzygnięcia ukształtowano dany skład sądu, a także działalność publiczna i wypowiedzi danego sędziego, wykraczające poza gwarantowane przez Konstytucję RP ramy udziału w debacie publicznej, a wskazujące na zaangażowanie w realizację określonych celów politycznych władzy wykonawczej (zob. wyroki SN: z 19.10.2022 r., II KS 32/21; z 30.05.2023 r., II KK 23/22; z 14.06.2023 r., II KK 489/21; z 12.12.2023, II KK 74/22; z 22.03.2024 r., III KK 490/23).

Na żadne z tych okoliczności nie wskazał skarżący ograniczając się do przywołania poglądów wskazujących, że wobec sędziów biorących udział w procedurze nominacyjnej przez KRS w składzie ustalonym ustawą z 2017 r. zachodzi domniemanie braku instytucjonalnej bezstronności. Tymczasem jest to jedynie wstępny warunek, inicjujący wymóg szczegółowego zbadania tego kryterium. Źródłem podstaw uchylenia prawomocnego wyroku nie mogą stanowić wyłącznie domniemania, czy spełnienie warunku brzegowego, stanowiącego – w odniesieniu do sędziów sądów powszechnych – wyłącznie „punkt wyjścia” do wdrożenia badania w trybie art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. Wniosek przeciwny został czytelnie, wielokrotnie zaakcentowany w orzecznictwie Sądu Najwyższego, w tym zwłaszcza najbardziej doniosłych uchwałach dotyczących przedmiotowego zagadnienia, a przywołanych powyżej.

Z wyjątkiem wskazania na udział w składzie Sądu odwoławczego sędziego X. Y., który – początkowo orzekając jako sędzia delegowany - ostatecznie rzeczywiście został powołany na urząd sędziego sądu apelacyjnego w procedurze nominacyjnej z udziałem KRS w składzie określonym nowelą z 2017 r., skarżący nie uprawdopodabnia, choćby w najbardziej ogólnej formie, zakotwiczonych w realiach sprawy okoliczności poddających w wątpliwość spełnianie przez wyżej wymienionego sędziego warunku niezależności w wymiarze instytucjonalnym.

Argumentem w tym zakresie nie może być fakt, że sędzia równolegle do prowadzonej sprawy uczestniczył w postępowaniu nominacyjnym. Pogląd ten nosi cechy *ad absurdum* albowiem sugeruje, że na czas postępowania nominacyjnego, zajmującego wielokrotnie kilka miesięcy, sędzia powinien zupełnie powstrzymać się od orzekania, w tym – w toczących się z jego udziałem sprawach niezależnie od stopnia ich zaawansowania. Również żaden przepis prawa nie pozwala na wysnucie podobnych wniosków. Wprost przeciwnie – to rzetelna i sprawna praca sędziego na dotychczas zajmowanym stanowisku jest (a przynajmniej być powinna) podstawowym kryterium brany pod uwagę na etapie procesu awansowego.

Wątpliwości, co do braku instytucjonalnej niezależności SSO X. Y. nie rysują się również na tle ani pozyskanych przez Sąd Najwyższy akt osobowych wyżej wymienionego, ani – relewantnej dla kwestii powołania na zajmowane obecnie

stanowisko sędziowskie – uchwały nr 1599/2021 Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 1 grudnia 2021 r. w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w Częstochowie, ogłoszonym w Monitorze Polskim z 2021 r., poz. 502. Wnioski tej uchwały nie wskazują na brak obiektywizmu Rady przy ocenie kandydata w opisanym postępowaniu awansowym, w szczególności na podstawie oceny jego kwalifikacji sporządzonej przez SSO w Rzeszowie X.1 Y.1, która m.in. stwierdziła, że kandydat prezentuje bardzo dobry poziom merytoryczny orzecznictwa. Wykazuje się doskonałą znajomością prawa, zwłaszcza karnego materialnego i procesowego, poglądów doktryny, orzecznictwa oraz zdolnością wykorzystania jej w praktyce. Stabilność orzecznicza wykazuje, że tempo pracy opiniowanego nie odbija się na jakości pracy, co jest efektem doskonałej organizacji pracy i planowania czynności. Sprawność, opanowanie, zdecydowanie, systematyczność w pracy, duże doświadczenie zawodowe i życiowe, w szczególności wynikające z kilkunastoletniej pracy orzeczniczej w sposób oczywisty wykazują predyspozycje osobowościowe kandydata do zawodu sędziego. Przedstawione w ocenie spostrzeżenia pozwoliły opiniującej na sformułowanie wniosku, że sędzia X. Y. jest bardzo dobrym kandydatem na stanowisko sędziego Sądu Okręgowego w Częstochowie.

Również Sąd Najwyższy nie dysponuje żadnymi materiałami świadczącymi, że SSO X. Y. – pomimo pozostającego poza sporem powołania na stanowisko sędziowskie przy udziale KRS, co do której formułowane są poważne wątpliwości natury konstytucyjnej – sam nie legitymuje się – stanowiącymi istotę służby sędziowskiej – niezależnością, czy niezawisłością.

Z tych względów o wystąpieniu bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. mającej wynikać z udziału w składzie Sądu Okręgowego orzekającym z udziałem wymienionego sędziego, a warunkującej możliwość wznowienia postępowania z urzędu w trybie art. 542 § 3 k.p.k., mowy być nie mogło.

Przechodząc do wystąpienia adw. M.J., podnieść należało, że wbrew stanowisku obrony, kwestia wypadku oskarżonego była znana na etapie

postępowania odwoławczego. W tłumaczeniu epikryzy ze szpitala niemieckiego, w zakresie dotyczącym obrażeń głowy, stwierdzono „wystąpienie zeza i różnice źrenic po stronie prawej i lewej, co nie zostało wcześniej stwierdzone. Wykonano rezonans magnetyczny MRI czaszki i stwierdzono jedynie pourazowe mikrokrwotokki po obu stronach mózdzku i w mniejszym stopniu ponad namiotem mózdzku (*tentorium*). Nie było zatem pilnej potrzeby działania ze strony neurochirurga”.

Taka epikryza nie daje jednoznacznych podstaw do przyjęcia, że zaistniały wypadek wywołał uzasadnioną wątpliwość, czy zdolność oskarżonego do rozpoznania znaczenia czynu lub kierowania swoim postępowaniem była w czasie popełnienia tego czynu wyłączona lub w znacznym stopniu ograniczona (art. 79 § 1 pkt 3 k.p.k.) – już z tego choćby powodu, że wypadek miał miejsce po upływie 3 lat od zarzucanych oskarżonemu czynów, względnie - zachodzi uzasadniona wątpliwość, czy stan jego zdrowia psychicznego pozwala na udział w postępowaniu lub prowadzenie obrony w sposób samodzielny oraz rozsądny (art. 79 § 1 pkt 4 k.p.k.).

Z kolei obrona obligatoryjna określona w art. 79 § 2 k.p.k. ma charakter względnie obowiązkowy, gdyż jej istnienie jest zależne od decyzji sądu (R.A. Stefański, Obrona obowiązkowa ze względu na okoliczności utrudniające obronę, Prokuratura i Prawo 2006, nr 12. S. 97). Nie powstaje *ex lege*, a wymaga decyzji sądu, która ma charakter konstytutywny. Jej istnienie jest uzależnione od kumulatywnego wystąpienia okoliczności utrudniającej obronę (przesłanka materialna) oraz uznania przez sąd obrony za niezbędną (przesłanka formalna). Nie wystarczy, że zachodzą okoliczności utrudniające obronę, ale konieczne jest jeszcze postanowienie sądu o uznaniu obrony obowiązkową, z tym że jeżeli wystąpią takie okoliczności, sąd jest obowiązany podjąć taką decyzję. Obrona ta jest warunkowana decyzją sądu (zob. R.A. Stefański, Glosa do wyroku SN z 19.09.2007 r., III KK 130/07, „Ius Novum” 2007, nr 4, s. 124). Obrona ta aktualizuje się dopiero z momentem wydania przez sąd postanowienia o uznaniu obrony za obligatoryjną (postanowienie SN z 18.04.2012 r., IV KK 366/11). Dopóki taka decyzja nie zapadnie, mimo że spełnione są warunki do jej ustanowienia, nie

występuje obrona obowiązkowa. Obowiązek posiadania obrońcy powstaje od momentu wydania postanowienia, którym sąd uznał obronę za niezbędną (zob. R. A. Stefański [w:] Kodeks postępowania karnego. Tom I. Komentarz do art. 1-166, red. S. Zabłocki, Warszawa 2017, art. 79, teza 15). Bezsporne jest, że w sprawie decyzja taka nie została podjęta, kwestia ta nie była również sygnalizowana przez obronę na wcześniejszych etapach postępowania.

Rolą postępowania wznowieniowego nie jest poszerzanie zgromadzonego przed sądami powszechnymi materiału dowodowego, w związku z czym wykluczone było badanie kwestii stanu zdrowia psychicznego oskarżonego dopiero na tym etapie, zwłaszcza, że żaden z zaoferowanych przez sygnalizującego dokumentów i informacji nie wskazuje, ażeby kwestia ta mogła zostać poza polem uwagi orzekających w sprawie sądów (w tym – kasacyjnego), powodując, że w odniesieniu do osoby oskarżonego, z przyczyn podmiotowych, aktualizował się wymóg obrońcy obligatoryjnego, a ze względu na nieobecność ustanowionego obrońcy na jednym z terminów – w sprawie wystąpiła bezwzględna przyczyna odwoławcza z art. 439 § 1 pkt 10 k.p.k. w zw. z art. 79 k.p.k.

Mając na uwadze powyższe, zarządzono jak na wstępie.

[WB]

[r.g.]